

Mangel paa Huusrum, opført en ny Bygning paa 30 Fag, samt ved Høveriets Ophævelse maattet anstaffe den fornødne Besætning og Inventarium til Markens Drikt; ligeledes fortsætter jeg den af min Formand begyndte Mergling af Marken. Men jeg har villet, saavidt muligt, foretage disse Forbedringer, medens jeg endnu er i saadan Alder, at jeg kan vente at see nogen Frugt og Fremgang af samme.

Bidstrup, den 17 April 1849.

S. S. Lichtenberg.

Reglement

for en Agerdyrknings-Skole for Bønderpersoner, der aabnedes paa Nessgaard paa Falster den 1ste Juni 1849.

Skolens Formaal.

§ 1.

Skolens Formaal er at bibringe Ynglinge af Bondestanden de Kundskaber og Færdigheder, som fornemmelig ere dem nødvendige med Hensyn til deres tilkommende Birketreds som Jordbrugere.

Bestyrelsen.

§ 2.

Gaardens Aulsbestyrer er Skolens praktiske Lærer og tillige dens Forstander. Han leder Gaardens og Skolens hele Deconomie, saavel som de praktiske Arbejder, hvilke, saavidt muligt, alle udføres af Lærlingene. Ham paaligger det nærmeste og daglige Tilsyn med og Ansvar for Reglementets Overholdelse i det Hele.

§ 3.

Den theoretiske Underviisning meddeles af en dertil ansat Lærer, hvis Forhold til Forstanderen er bestemt ved hans Instrux.

§ 4.

Overbestyrelsen ledes af Fideicommiss-Direc-

tionen, navnlig af den administrerende Directeur for Godserne.

Underviisningen.

§ 5.

Det vil være Lærernes Hoved-Opgave at gøre Lærlingene modtagelige for Underviisningen — mere ved at uddanne deres Forstands-Eyner, end ved at bebyrde deres Hufommelse.

§ 6.

Underviisningen skal vare i 2 Aar, og ifølge heraf inddeles Lærlingene i 2 Klasser, Begynderne, der udgøre den nederste, og de, der have været 1 Aar ved Skolen, der udgøre den øverste Klasse.

§ 7.

Der verles med praktisk og theoretisk Underviisning saaledes, at den Klasse, der undervises theoretisk om Formiddagen, erholder praktisk Underviisning om Eftermiddagen, og omvendt.

§ 8.

I den til praktisk Underviisning bestemte Halvdag ere samtlige Lærlinge pligtige til, i de paa Landet almindelige Arbejdstimer at udføre alle de Arbejder, som af Forstanderen blive dem anviste, ved hvis Udførelse de ville blive veiledede enten af Forstanderen selv eller af en anden kyndig Opsynsmand. De praktiske Arbejder ville derhos stiftetviis blive saaledes forbeelte mellem Lærlingene, at disse kunne faae fornøden Anviisning til og Dvælse i dem alle.

§ 9.

I den anden Halvdeel af Dagen erholder enhver Klasse om Sommeren 2 og om Vinteren 3 Timers theoretisk Underviisning daglig, hvilke Timer ville være at fordele mellem følgende Underviisnings-Gjenstande:

- a) Landhuusholdnings-Læren, derunder indbefattet saavel Jorddyrkning som Dvægavl, Havevæsen, landlig Bogføring m. m.
- b) af Naturvidenskaberne foredrages Naturhistorie, Naturlære og Chemie, alt med særdeles Hensyn til disse Videnskabers Anvendelse paa Jordbruget. — Til Brug ved denne Underviisning vil Skolen

erholde en Samling af Mineralier og en Samling af physiske Instrumenter.

- c) Øvelse i skriftlige Udarbejdelser med stadigt Hensyn til Ordfoiningslære og Retskrivning.
- d) Øvelse i Regning, Tegning med Lineal og Passer, samt Landmaaling.

§ 10.

Den Tid, som enhver Klasse derefter faaer tilovers af den til theoretisk Underviisning bestemte Halvdag, anvendes efter de forskjellige Aarstider til:

- 1) Selvbefægtigelse med Læsning og Skrivning af hvad der af den theoretiske Lærer opgives.
- 2) Excursioner i Gaard, Mark og Eng, for ogsaa udenfor Skolestuen at give den theoretiske Lærer Leilighed til at anstueliggjøre for Lærlingene, hvad der inden for samme er foredraget for dem.
- 3) Arbejde i Gaardens Have under en kyndig Havesmands Veiledning.
- 4) Anviisning i Huggehuset og Smedien til de derhen hørende landoekonomiske Arbejders hensigtsmæssige Udførelse under duelige Haandværkeres Veiledning.
- 5) Praktisk Øvelse i Bedømmelsen af de forskjellige Huusdyrs Exterieur, samt i Anvendelsen af de til en kyndig Landmands Raadighed i Almindelighed staaende Midler til Standsning eller Helbredelse af de hyppigst forekommende Sygdomme hos Huusdyrene.

§ 11.

Hvilke og hvormange Timer der ville blive at anvende paa enhver af de saaledes anførte Underviisnings-Gjenstande vil blive fastsat ved en Lektionstabel, som efter Lærernes Forslag approberes af Directionen, og hvorfra ingen Afvigelse maa skee uden gyldig Grund, som da bliver at anføre i den Dagbog, som Lærerne ifølge deres Instrux skulle føre.

§ 12.

I Høsten viger den theoretiske Underviisning i 3 høist 4 Uger for Høstarbejdet, hvori Lærlingene da deeltage efter Evne.

I Julen have Lærlingene Ferie i 8 à 10 Dage, i hvilke de, om deres Forældre eller Bærger ønske det,

funne forlade Skolen. Jøvrigt bliver der ingen Ferie undtagen paa de anordnede Helligdage.

§ 13.

I den sidste Halvdeel af April Maaned afholdes aarligt en Examen, der efter forudgaaet Bekjendtgjørelse i Avisen bliver offentlig, for at enhver, der interesserer sig for Skolen, kan overbevise sig om, hvorvidt den opfylder sin Bestemmelse.

Om Lærlinges Antagelse, m. m.

§ 14.

Skolen, der er beregnet paa at modtage ialt 18 Lærlinger, begynder med det halve Antal, der for indværende Aar modtages den 1. Juni. Derimod skal Skoleaaret for Fremtiden regnes fra 1. Mai, til hvilken Tid 9 nye Lærlinge aarligt kunne antages.

§ 15.

Som Betingelser for Optagelse i Skolen fastsættes:

- a) at Bedkommende ere i en Alder af 18 til 20 Aar, hvilket skal bevises ved Døbe-Attest;
- b) at de ikke ere behæftede med nogen Sygelighed, men have de fornødne Kræfter til at kunne deeltage i det mindste i de fleste af de ved en Avlsgaard foresaldende Arbejder, hvilket — om forlanges — skal bevises ved Løge-Attest;
- c) at de fra Almue-skolen ere i Besiddelse af Vidnesbyrd saavel om gode Skolekundskaber som om sædeligt Forhold, samt angaaende det sidste ogsaa for den siden deres Confirmation forlobne Tid kunne fremvise tilfredsstillende Vidnesbyrd.

§ 16.

Anmeldelser om Optagelse i Skolen indsendes til Skolens Forstander, Avlsforvalter Fangel paa Nessgaard pr. Stubbekjøbing, inden Februar Maanedes Udgang i det seneste, og skulle de i foregaaende § 15 anførte Vidnesbyrd derhos medfølge.

§ 17.

Skulde der inden den fastsatte Tid melde sig flere, end Skolen kan optage, forbeholder Directionen sig at tage nærmere Bestemmelse om Reglerne, hvorefter Optagelsen vil skee, hvorom det Fornødne vil blive bekjendtgjort.

Skulde der inden den fastsatte Tid melde sig færre af Bondestanden, end Skolen kan optage, ville ogsaa Lærlinge udenfor Bondestanden kunne optages.

§ 18.

Den Betaling, som en Lærling har at erlægge, er 60 Rbd. for det første Aar og 40 Rbd. for det andet, hvilken Betaling altid erlægges halvaarligt forud.

Lærlingene erholde derfor saavel Underviisning, med Alt hvad dertil hører af Bøger og Skrive-Materialier, som Kost og Logis, samt Lægehjælp og Medicin i Sygdomstilfælde.

Med Badst, som der vil blive sørget for at kunneeholdes for billig Betaling, holde de sig selv, ligesom ogsaa Enhver selv medbringer Sengflæder til en enkelt Seng.

Forøvrigt have de foruden de anførte 60 Rbd. og 40 Rbd. aldeles intet videre at betale.

§ 19.

Skulde en Lærling under sit Ophold paa Skolen blive betaget af saadan Sygelighed, som vilde — overeensstemmende med § 15 Vitr. b — have forhindret hans Optagelse, vil han være forpligtet til at forlade Skolen, saasnart dette uden Skade for hans Helbred kan lade sig gjøre. De forud betalte Skolepenge for den Deel af Halvaaret, som da ikke maatte være udlobet, ville blive tilbagebetalte.

Om god Ordens Overholdelse.

§ 20.

Ikke Flid alene, men ogsaa den udvortes Orden, den Sædelighed og Belansthændighed, som ere uundværlige i enhver offentlig Underviisnings-Anstalt, om den skal bestaae med Held, skal i Skolen være Gjenstand for omhyggelig Opmærksomhed, og ere Lærerne forpligtede til at vaage over og samvirke til, at enhver for dette Diemed skadelig Mangel betimelig hæves, og at Aarsagen dertil ryddes af Veien.

Lærlingene ere pligtige til i eet og alt punktligen at efterkomme, hvad der af Lærerne bliver dem anvist og befalet. Har en Lærling noget at klage over, da henvender han sig derom til Forstanderen, som — paa